

**MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY
ZSOLCAI KAPUI TAGÓVODÁJA**

„KOMPLEX PREVENCIÓS PROGRAM”

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: A MIÓVI Zsolcai Kapui Tagóvodájának nevelőtestülete

Hatályos: 2024. szeptember 1.

2024.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Tartalom

Intézményi alapadatok:.....	2
1. Bevezetés.....	2
2. Szociokulturális háttér.....	2
3. Gyermekkép és óvodakép.....	3
3.1 Gyermekkép.....	3
3.2 Óvodakép.....	3
4. Az óvodai nevelés célja.....	4
5. Az óvoda nevelési feladatai.....	5
5.1 Egészséges életmódra alakítása.....	5
5.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.....	5
5.3 Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	5
5.4 Kultúra átadás.....	6
6. Fejlesztőprogram.....	6
7. Az óvodai élet tevékenységei.....	7
7.1 Játék.....	7
7.2 Verselés, mesélés.....	7
7.3 A külső világ tevékeny megismerése.....	8
7.4 A külső világ tevékeny megismerése: matematikai tartalmú tapasztalatszerzés.....	8
7.5 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka.....	9
7.6 Ének-zene, énekes játék, gyermektánc.....	9
7.7 Mozgás.....	10
8. A tevékenységben megvalósuló tanulás.....	10
9. Az óvodai élet megszervezése.....	11
9.1 Csoportszervezés.....	11
9.2 Napirend.....	11
9.3 Hetirend.....	11
10. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére.....	11
11. Hátránykompenzáló tevékenységek.....	12

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Intézményi alapadatok:

A székhely intézmény neve: Miskolci Integrált Óvodai Intézmény

A székhely intézmény címe: 3534 Miskolc, Batsányi János u. 2.

A tagintézmény neve: MIÓVI Zsolcai Kapui Tagóvodája

A tagintézmény címe: 3526 Miskolc, Zsolcai Kapu 17.

E-mail cím: miovi.zsolcai@gmail.com

Telefonszám: +36-46/322-688

+36-70/652-31-87

1. Bevezetés

„Nem az számát, hogy honnan jöttél, hanem az, hogy howá tartasz.”

(Ella Fitzgerald)

A Miskolci Integrált Óvodai Intézmény Zsolcai Kapui Tagóvodája, a belvároshoz közel, egy infrastrukturálisan központi helyen található. Óvodánk két csoporttal működik, melyben a gyermekek otthonosan érezhetik magukat, hiszen minden az ő igényeik figyelembevételével lett kialakítva. Rendelkezünk egy jól felszerelt tornaszobával, ahol a gyermekek szívesen végeznek mozgásos tevékenységeket. Az óvoda udvara tágas, átlátható, változatos talajú részekkel és számos eszközzel, mely sokféle szabad játékra ad lehetőséget.

Kiemelt feladataink közé tartozik a gyermekek sokoldalú és kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. Derűs, szeretetteljes, befogadó légkört biztosítunk számukra, melyben személyiségük ki tud bontakozni és az esetleges hátrányaik csökkenni. Hiszünk az inkluzív nevelésben, nagy figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeinkre, valamint a gyermekvédelmi feladatainkra is. A fejlesztő és segítő kollégákkal szoros együttműködésben dolgozunk. Folyamatosan törekszünk a harmóniára mind a felnőttek, mind a gyermekek tekintetében.

A tanulási nehézségek megelőzése és leküzdése érdekében választottuk a Komplex Prevenziós Óvodai Program részadaptációját, mely segíti a hátrányos szociális környezetből érkező gyermekek felzárkóztatását.

2. Szociokulturális háttér

A MIÓVI Zsolcai Kapui Tagóvodája egy infrastrukturálisan központi helyen lévő intézmény, hiszen a belvároshoz közeli, körzetes utcái a városunk egy fő útvonalán találhatóak. Mégis ebből a szempontból nem szerencsés, hiszen sok irodaépület és nem lakásként funkcionáló helyiség tartozik az óvodánkhoz, ahonnan aligha érkezhettek óvodáskorú gyermekek. Az itt élők között elenyésző az értelmiségi, sok szülő fizikai munkát végez, több a munkanélküli vagy közfoglalkoztatott, akik megélhetési gondokkal küzdenek. A családokban jellemzően a mindennapi anyagi gondokkal küzdenek. A lakhatás leromlott minősége és az iskolázatlanság jelenti a fő problémát. Több gyermekünk nevelőszülőknél él, vagy gyámság alá tartozik.

A családokban nem jellemző az egészséges életmód, hiszen korlátozottak a lehetőségeik, éppen ezért nem fordítanak nagy hangsúlyt a mozgásra sem. Óvodánk kiemelt feladata, hogy változatos tevékenységeket biztosítson az ingerszegény környezetből érkező gyermekek számára, melyeket a

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezese@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

saját közegükben nem tapasztalnának meg. A gyermekek integrálása szempontjából fontosnak tartjuk, hogy a szülők is részesüljenek segítő lehetőségekben.

3. Gyermekkép és óvodakép

„Minden gyermek mögött, aki hisz magában, áll valaki, aki először hitt benne.”

(Mathew L. Jacobson)

3.1 Gyermekkép

Minden ember egyedi és megismételhetetlen, a vele született jellemzői, az öröklött tulajdonságai csupán csak alapul szolgálnak a további kompetenciák fejlődésében. A gyermekek személyiségfejlődésének elsődleges színtere a család, az itt tapasztalat szokásokat, az átélt élményeket, a környezeti hatásokat kezdetben itt sajátítja el. Az otthon tapasztaltak nyújtanak egy kiindulópontot a további út során.

A gyermekek nevelésének elsődleges színtere a család, ahol elkezdődik a saját normarendszer felépítése. Az óvodába érkezést követően a szülőkkel együttműködve, az otthonról hozott jó gyakorlatokat támogatva igyekeznünk kell a gyermekeket minden egyes életszakaszukban a koruknak megfelelően elfogadni, nevelni és fejleszteni. Fel kell zárkóztatnunk őket a rohanó világunkhoz, de meg kell tanítanunk azt is, hogy képesek legyenek lecsendesedni, önmaguk felé fordulni, ha éppen erre van szükség. A természet védelme, az egészség megóvása, a megfelelő értékrend felállítása ehhez elengedhetetlen.

A szülőkkel szoros együttműködésben célunknak kell tekinteni, hogy a gyermek szívesen járjon az óvodába, majd a megfelelő alapok biztosítását követően kudarc nélkül az iskolába. A gyermekeket segítenünk kell az önkifejezésben, fel kell ismernünk azt, hogy kinek van szüksége segítségre, illetve azt is, ha egy tehetség van kibontakozóban.

Támogatnunk kell a társas kapcsolatokat, az érzelmek fejlődését is. Mindezek mellett pedig támogatnunk kell az önállóságot és a segíteni akarást, kibontakoztatva a szeretetet és a kölcsönös bizalmat.

3.2 Óvodakép

Az óvoda feladata, hogy a 3 évet betöltött kisgyermekek harmonikus, nyugodt fejlődését biztosítsa egészen az iskola megkezdéséig, azonban addig nagyon hosszú út vezet. Az óvodában eltöltött évek alatt a szülői nevelés kiegészítéséért kell működnünk, szoros kapcsolatot ápolva. Fontos momentum az egymás folyamatos tájékoztatása nemcsak a fejlettséggel kapcsolatban, hanem igény szerint az éppen zajló jó, vagy rossz eseményekkel kapcsolatban, így komplex képet alkotva a gyermek érzelmi, és lelki állapotáról is.

Segítenünk kell a gyermekeket az életkoruknak megfelelő fejlődésben, ezen belül is a sajátos nevelési igény, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség és a tehetséges gyermekek korai felismerésében.

A tevékenységek, programok változatosságával, az eszközök sokszínűségével biztosítjuk a gyermeki kíváncsiság felkeltését, a figyelem fenntartását.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

4. Az óvodai nevelés célja

A gyermekek befogadásától kezdve ügyelünk arra, hogy a szülői nevelés kiegészítéseként egészséges, harmonikus, nyugodt környezetet teremtsünk a gyermekek számára. Éppen ezért nagy hangsúlyt fektetünk a szülőkkel való kapcsolattartásra, az interperszonalitás fontosságára.

Azon dolgozunk, hogy a gyermekek személyisége megfelelő módon és ütemben bontakozhasson ki, megfelelő környezeti és szociális hatások, illetve a nevelés révén.

Az óvodai évek alatt az alapkészségek és képességek elsajátítása mellett az esetleges tanulási nehézség, vagy sajátos nevelési igény felismerésére és fejlesztésére is figyelniünk kell, hogy minél korábban tudjunk foglalkozni a hátrányok csökkentésével, így megelőzve a lemorzsolódást. A sikeres iskolai beilleszkedés alapjaként a testi, szociális, érzelmi, értelmi és lelki fejlődés folyamatos nyomon követését, egyéni fejlesztéseket alkalmazunk a mindennapokban.

A gyermekekkel elfogadóak vagyunk, sok esetben alkalmazkodunk a napi igényeikhez, így megteremtve a befogadó környezetet, ahol otthonosan érezhetik magukat. Ehhez kapcsolódóan segítjük őket az úton, melyen az énkép, az önismeret, és az önértékelés megalapozható, következő lépcsőfokként pedig az erkölcsi értékteremtés és a társadalmilag is megfelelő normák is kialakulhatnak.

A nemzetiségi óvodai nevelés kapcsán biztosítjuk a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek önazonosságának megőrzését, ápolását, erősítését és átörökítését. A gyermekek számára így kialakítható a pozitív érzelmi viszony saját nemzetük, kultúrájuk iránt az életkori sajátosságaiknak megfelelően.

Minden egyes gyermeket külön egyéniségként a legnagyobb tisztelettel, egyenlő esélyekkel kezelünk, hagyjuk, hogy a saját ütemükben bontakozzon ki egyéniségük, készségeik és képességeik.

Biztosítjuk a gyermekek számára:

- a felhőtlen szabad játék lehetősége,
- a nyugodt, szeretetteljes légkör,
- az érzelmi biztonság,
- a sokszínű tevékenységrendszer,
- az inkluzív nevelés,
- az egyéni fejlesztési lehetőségek,
- a tehetség támogatása,
- a szükségleteik kielégítése,
- a személyi és tárgyi feltételek,
- a normák, értékek közvetítése,
- az egészségfejlesztés,
- az esélyegyenlősége,
- a multikulturális integráció.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Inštitúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

5. Az óvoda nevelési feladatai

5.1 Egészséges életmódra alakítása

Az egészséges életvitel igényének kialakítása érdekében az optimális életritmusra törekszünk, melyet a napirend szabályoz. Gondozási, étkezési, testápolási, öltözködési, betegségmegelőzési feladatok teljesítését a tevékenységet kísérő megerősítés segíti. A gondozási, testi, nevelési, mozgásfejlesztési feladatok megfelelő ellátásával elősegítjük a gyermekek egészségének, testi épségének védelmét, óvását, edzését, megőrzését.

Figyelmet fordítunk a környezet védelméhez, megóvásához kapcsolódó szokások kialakítására. Speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása érdekében a megfelelő szakemberek bevonása a szülővel együttműködve.

A fejlesztőprogram részfeladatainak nagy része az egészséges életmódra nevelés területén belül is megvalósítható.

5.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

A gyermekeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Míndezért szükséges, hogy már óvodába lépéskor is kedvező érzelmi hatások ériék a gyermekeket, az óvodapedagógus-gyermek, a gyermek-dajka, a gyermek-gyermek kapcsolat pozitív attitűd érzelmi töltés jellemezze. A gyermekek személyiségének és magatartásának az értékmutató felnőttek példája kiemelt fontossággal bír, a verbális és metakommunikáció, a viselkedés, a bánásmód modell értékű a gyermekek számára. Igyekeznünk kell a csoportokban közös élményeket, programokat biztosítani, melyek erősítik a gyermekekben az összetartozást, és az ehhez kapcsolódó igények kialakulását. Törekednünk kell arra, hogy a gyermekekben kialakuljon az egészséges énkép és az életkoruknak megfelelő ön-, és társas értékelési rendszer, normákhoz igazodó értékrend.

A nemzeti identitástudat kialakulása is fontos szerepet tölt be a kötődés megalapozásában, szűkebb értelemben a családhoz tartozás, tágabb értelemben pedig a szülőföldhöz kötődés, és a hazaszeretet tekintetében.

5.3 Anyanyelvi nevelés, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelv használata szerves része az óvodai élet minden mozzanatának, minden egyes tevékenységben megjelenő folyamat. A helyes szép beszéddel mélyítjük érzelmeiket, fejlesztjük esztétikai érzéküket, előkészítjük őket az irodalmi élmények befogadására.

Fejlesztési feladatainknak a család, a környezet megismeréséből kell kiindulnia, hogy a gyermekek egyéni képességeiknek megismerésén keresztül hatást fejthessünk ki. Az anyanyelv fejlesztése óvodánkban spontán helyzetek és tevékenységek, irodalmi nevelés, az óvodapedagógus által kezdeményezett helyzetekben, anyanyelvi játékokban, megfelelő cselekvéses tanulásban történik, az életkori sajátosságok figyelembevételével. Differenciáltan támogatjuk a nemzeti és etnikai kisebbségekhez tartozó, valamint migráns gyermekeket a magyar nyelv elsajátításában.

A gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartását beszélő és beszéltető környezettel ösztönözzük. Törekedjünk a világos, tiszta kifejezések használatára, a helyes szó és mondatalkotásra, az artikulációra, a hangerőre és a tempóra. Az esetleges ejtési hibák, vagy beszédfigyelmetlenség észlelése után a logopédiai szolgálat segítségét vesszük igénybe.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Segítünk befogadni a verbális és metakommunikációs információáradatot. A gyermek saját ütemében hagyjuk kibontakozni, aktívvá válni szókincsüket, támogatni önkifejezésüket.

5.4 Kultúra átadás

Kiinduló pontnak tekintjük a társadalmi és természeti környezetből szerzett gyermeki tapasztalatokat. Ezekre építve új élményekkel, ismeretekkel gyarapítva juttatjuk el magasabb szintre a gyermekeket, figyelemmel egyéni és életkori fejlődési ütemükre.

Gyakorlatban nem választjuk szét a tevékenységeket, hanem hetente, vagy projektként egy-egy témát komplexen, több oldalról megközelítve dolgozzuk fel. Tervezőmunkánk során figyelembe vesszük a nevelési területek egymásra épülését.

A kultúraátadási folyamat az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban szervezeti és időkeretekben valósul meg cselekvéses tanulás formájában, biztosítva a felfedezés, kreativitás lehetőségét. Az értékelés fontos eleme a mindennapoknak, mely segíti a gyermek személyiségének kibontakoztatását.

6. Fejlesztőprogram

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek mindennapi integrációja érdekében utazó gyógypedagógus, utazó fejlesztőpedagógus óvodapszichológus, logopédus és szociális segítő áll rendelkezésre.

Az esélyegyenlőség maximális biztosítása mellett elfogadó és nyílt környezetet teremtünk, melyben a gyermekek társas interakcióira nagy figyelmet fordítunk, a megértésre és a türelemre fókuszálunk. Biztosítjuk a megfelelő tárgyi feltételeket, a differenciálást, az egyéni fejlesztést.

Célunk, hogy a gyermekek toleráns viselkedésükkel példaértékűek legyenek a felnőttek számára. Segítsék egymást a közösségbe való beilleszkedés során.

Fejlesztő programunk alkalmazásának alapelvei:

A tanulási képességeket meghatározó struktúrák fejlesztésénél —több elméleti megfontolásból is — a mozgásra alapozunk:

- a 3-7 éves korosztály alapvető megnyilvánulási formája,
- épít a gyermekek belső motivációjára,
- kapcsolódik a gyermekek spontán tevékenységeihez,
- biztosítja a gyermekek jó közérzetét.

A fejlesztő programból fakadó részfeladataink:

- Mozgásfejlesztés:
 - nagymozgások,
 - egyensúlyérzék,
 - szem-kéz, szem-láb koordináció,
 - mozgáskoordináció,
 - tartásjavítás,
 - kondíció,
 - izomerősítés
- Testséma fejlesztés:

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

- testrészek ismerete,
- testhatárok észlelése,
- testséma kialakulása,
- térérzékelés
- a személyes tér kialakítása.

➤ Érzékelés, észlelésfejlesztés:

- vizuális,
- verbális,
- auditív,
- taktilis,
- alaklátás, formaállandóság,
- kinezetikus észlelés,
- szerialitás,
- keresztcsatornák,
- megfigyelőképesség.

7. Az óvodai élet tevékenységei

7.1 Játék

A gyermek játéka kreativitását fejlesztő és élményt nyújtó tevékenység, amely a fejlődésének legfőbb eszköze. Ezért óvodánkban elsődlegesnek tartjuk a szabad játék túlsúlyát. Folyamatosan lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek arra, hogy számukra érdekes és szabadon választott tevékenységek közben fejlesszék azokat a funkciókat, amelyek az aktuális fejlődésüket elősegítik. Ezt a megfelelő feltételek biztosításával valósíthatjuk meg.

A szabad játék legfontosabb része az önkifejezés. A legfontosabb, és a legfejlesztőbb tevékenység, melynek zavartalanul kell folynia.

Tudatos óvodapedagógusi munkánk fontos eleme a játékeszközök kiválasztása és a játék folyamatának indirekt irányítása. Figyelmet fordítunk arra, hogy a játékok milyen részképességeket fejlesztenek a használatuk során.

Fontosnak tartjuk, hogy bármely területen kiemelkedő vagy akár lemorzsolódó gyermek is megtalálja a legmegfelelőbb eszközt, és tevékenységet, ami további fejlődését elősegíti. A fejlesztésre szoruló gyermekekre több figyelmet fordítunk a szabad játék során is. Ebben a tevékenységben is fontos a felnőttek mintaadása, mely hatással van a gyermekek fejlődésére, viselkedésére.

7.2 Verselés, mesélés

A nevelés célja a nyelv szépségének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel a gyermekek biztonságos önkifejezését meglapozása, korosztályuknak megfelelő irodalmi élmények nyújtása és érdeklődésük felkeltése.

Feladatunknak tekintjük az anyanyelv megismertetésén, az irodalmi érdeklődés felkeltésén túl a változatos élmények nyújtását.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

A vers és a mese, a ráfordított gyakoriság tekintetében túl van egy tevékenységi ág keretein. A mindennapos mesélés, mondókák, verselés a gyermekek mentálhigiénéjének elmaradhatatlan eleme.

A klasszikus és kortárs irodalmi művek alkalmazása mellett a csoportösszetétel figyelembevételével a mese-vers anyag megválasztásával a multi és interkulturális nevelés megvalósítására törekszünk. Értékként kezeljük a gyermekek állampolgársága, anyanyelve közötti különbséget. A nyelv elsajátítása vonatkozásában érvényesítjük a szükséges differenciálást, az egyéni képességek fejlesztését. A gyermekek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

Míndezek mellett az érzelmi biztonság megteremtésében fontos szerepet játszanak az ismétlődő mesék, versek, mondókák és dúdolóok. Ezek ritmusukkal, valamint a mozdulatok és szavak egységével érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak a gyermekeknek.

A magyar nyelv és gyermekköltészet változatos megfogalmazásain át az árnyaltabb kifejezéseken keresztül alakul a gyermekek stílusa is. Törekszünk mind az aktív, mind a passzív szókinccs gyarapítására minden egyes kezdeményezés során, valamint az egész napunk folyamán.

Az érzelmek kifejezésére is megadjuk az alkalmat a mesék, versek feldolgozása közben, biztosítjuk számukra a nyugodt, biztonságos, befogadó környezetet.

A mesehallgatás során fejlesztjük belső képi világukat, képzeletüket, a mesék cselekménye által feldolgozhatják a saját életükben történő eseményeket. A gyermek saját vers és mesealkotása, annak mozgással vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik csodálatos formája.

A pozitív személyiségfejlesztő hatásokon túl, az esztétikai élmény nyújtása, és a nyelvünk szépségének megismertetése is fontos eleme az irodalmi nevelésnek.

7.3 A külső világ tevékeny megismerése

Építünk a gyermekek spontán érdeklődésére, kíváncsiságára, érzelmeire, tevékenységi vágyára. Lehetőség szerint mindent közvetlenül a természetben szemléltetünk.

A környezet megismerése elősegíti a gyermek önálló véleményalkotását és döntési képességeinek fejlődését a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

Az értékek átadása és megőrzése nemcsak nevelésen keresztül, hanem példákkal, környezeti hatásokkal és tapasztalatokkal is megtörténhet.

Közösen megismerkedhetünk hazánk kincseivel, természeti adottságaival, honos állatainkkal és növényeinkkel, mindeközben pedig a népi hagyományok, szokások védelmét, és szeretetét is kialakíthatjuk a gyermekekben. Célunk a lehető legátfogóbb és jól strukturált tudás megszerzése, valamint a környezetünkben való tájékozódás megalapozása.

Alkalmat teremtünk arra, hogy tapasztalatokat szerezzünk az érzékszerveken keresztül, taktilis érzékeléssel, így elmélyítve a megszerzett tudást, ismereteket. Feladatunk, hogy észrevegyük a spontán helyzeteket, és megteremtsük azokat az alkalmakat, amelyek során a gyermekek tapasztalati úton rácsodálkozhatnak a környezetükre az életkoruknak, fejlettségi szintjüknek megfelelően, a környezettudatos magatartás megalapozásával. A környezetünk megóvásának aktív részvételével biztosítjuk a gyermekek környezettudatos magatartásának megalapozását.

7.4 A külső világ tevékeny megismerése: matematikai tartalmú tapasztalatszerzés

A gyermekek környezeti megismerésének vágyát használjuk fel a matematikai tartalmak megismerése céljából is.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Sokszínű matematikai tevékenységekkel, a gyermek érzékszerveire ható változatos cselekedtetéssel érhetjük el a célunkat. Utánozza a felnőtteket és a társait, újra és újra próbálgatja képességeit, sikerélményt okoz neki egy-egy összefüggés felismerése, megértése, a problémahelyzetek megoldása.

Célunk a környezet mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása ezáltal, a gyermek ítélő képességének tér-sík és mennyiség fogalmának alakítása.

A matematikai tapasztalatszerzés során különös figyelmet fordítunk a pszichikus funkciók fejlesztésére, ideértve a vizuális és auditív észlelést, a memóriát és a figyelmet. A gyermek matematikai érdeklődésének felkeltése, elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, logikus és problémamegoldó gondolkodás megalapozása. A gyermek természetes kíváncsiságának felkeltése elengedhetetlen ahhoz, hogy sikereket érvünk el. Az egyéni, önálló problémamegoldásra való törekvés is része a tapasztalatszerzésnek. A megfigyelések alkalmával fontos, hogy a gyermekek önállóan is észrevegyék az összefüggéseket, és ki tudják fejezni ezzel kapcsolatos meglátásaikat. Törekedjünk a többféle megoldás, elérési út támogatására, hagyjuk, hogy a gyermekek önállóan gondolkodjanak.

7.5 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az óvodapedagógusok feladata, hogy az egész nap folyamán biztosítsák az ábrázolás lehetőségét a gyermekek számára, amik nem csupán a rajzolást jelenti, hanem a mintázást, képalkotást, építést, amelynek csak a képzelet szab határt. A tevékenység öröme, és a tevékenység iránti érdeklődés az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az élmények befogadására alkalmas. Az ábrázolást, mint szabad alkotást az önkifejezés eszközének tekintjük. Sokféle tevékenység sorolható ide a firkálástól a rajzon át a festésig, a bábkészítéstől kezdve a legkülönbözőbb anyagok felhasználásával barkácsolt eszközökig minden. Az óvodai művészeti alkotásoknak legjobb modellje a család, a természet változása, állandó megújulása, a növény és állatvilág.

A tevékenységek az óvodapedagógus által biztosított feltételekkel, az egyéni fejlettségekhez és képességekhez igazodva segítik a képi - plasztikai kifejezőképesség komponáló - térbeli tájékozódó - és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermek tér - forma és szín képzetének gazdagodását, képi gondolkodásának fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

A gyermekek szabad képi és térbeli önkifejezése az élményeik és fantáziaviláguk kreatív megnyilvánulása. A gyermekek tér- forma- szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása. A természet és a belőle építkező mozgás, képalkotás, és a zene kapcsolata olyan maradandó élmény a gyermek számára, amelyből táplálkozhat. Ehhez biztosítanunk kell a zavartalan tevékenységi lehetőségeket, a baleset-megelőzés figyelembe vételével.

7.6 Ének-zene, énekes játék, gyermektánc

Az zenei tevékenység a hét minden napján, a nap bármely időszakában, a napirend lehetőségeinek megfelelően, más tevékenységekkel komplexen együttműködve. Az óvodai zenei nevelésünkkel a gyermekeket élményhez juttatjuk, formáljuk ízlésüket. Fejlesztjük hallásukat, ritmusérzéküket, zenei emlékezetüket, játékos zenei alkotókedvüket, elősegítjük mozgáskultúrájuk fejlődését. Zenei anyagaink közé soroljuk az ölbéli játékokat, mondókákat, énekes játékokat, a kortárs és a művészi értékű zenét is.

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezese@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az éneklés, a zenélés felkelti a gyermekek zenei érdeklődését, formálja zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös éneklési tevékenységek során a gyermekek felfedezik a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömeit. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

Az óvodai ének-zenei tevékenység kitűzött céljainak, feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik.

A dalos játékok közös éneklése fejleszti a zenei készségeket /ritmusérzék, hallás, éneklési készség/ és formálja a gyermek nyelvérzékét. Helyesebb lesz beszéde, kiejtése, hangjejtése. A dalos játékokhoz kapcsolódó mozgásformák és tánc során fejlődik mozgáskészsége, testséma ismerete, térérzékelése, vizuális memóriája. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában.

7.7 Mozgás

Célunk olyan gyermekek nevelése, akik szeretnek mozogni, és mindennapjaikat valamilyen módon örömteli aktivitásokkal töltik. Fontosnak tartjuk a pszichomotoros készségeik és képességeik kialakítását és fejlesztését, valamint a megfelelő testi és fizikai erőnlét kialakítását. Emellett célunk a koordinált mozgás és a finommotoros készségek fejlesztése.

Rendszeres mozgásos tevékenységek, játékok és feladatok pozitívan befolyásolják a kondicionális képességeket, hozzájárulnak a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásához, és kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait. A komplex testmozgások pedig együttesen hatnak a gyermek személyiségfejlődésére.

A mozgás sokoldalú tevékenységei és feladatrendszere áthatja az egész óvodai életet. Jelen van a szabad játékban, a foglalkozásokon és a sportprogramokon egyaránt. A mozgásfejlesztés, kezdve az aktív nagymozgásoktól egészen a finommotoros manipulációkig, minden területet magában foglal, és kedvezően befolyásolja az értelmi és szociális képességek fejlődését. Az óvodáskor a természetes helyzetváltoztató és finommotoros készségek tanulásának intenzív időszaka, amelyet sokféle, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlatokkal és játékokkal kell támogatni. Ebben az életszakaszban a gyermek leginkább a mozgás által szerez információkat a környezetéről, így gazdagodnak tapasztalatai, és a mozgás hozzájárul az egészséges életvitel kialakulásához.

8. A tevékenységben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatosan zajlik, nagyrészt utánzásos és spontán tevékenységek révén, melyek támogatják a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését. Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek szervezeti és időbeli keretek között valósulnak meg. A tanulás célja a gyermek kompetenciáinak fejlesztése, kiindulva az előző tapasztalatokból és ismeretekből. A tanulás alapfeltétele a gyermek aktív részvétele és a közvetlen, érzékszervi tapasztalatok biztosítása. Az óvodapedagógus a tanulási folyamatot személyre szabottan és pozitív visszajelzésekkel segíti, ezáltal elősegítve a gyermekek egyéni személyiségfejlődését.

A tanulás lehetséges formái:

- utánzásos, minta- és modellkövetéses,

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Inštitúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezese@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

- a spontán, játékos tapasztalatszerzés,
- a cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés - a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás,
- az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.

A tanulás folyamatosan jelen van a gyermekek életében, hiszen minden helyzetben képesek tanulni. Az egyik alapvető formája ennek a játék. A felfedezés és megtapasztalás játékos élmény, és célunk, hogy a játékos tanulás örömet okozzon a gyermekeknek. A tanulási folyamat során vonzóvá tesszük a tanulást játékos feladatokkal, mivel ez a belső motivációra épít. Ezáltal növeljük a gyermek aktivitását, kíváncsiságát, valamint a figyelem mélységét és tartalmát. Emellett kihasználjuk a motivációs eszközök és a differenciálás lehetőségeit is.

9. Az óvodai élet megszervezése

9.1 Csoportszervezés

Minden évben az új csoportok kialakítását az újonnan érkező gyermekek kor szerinti összetétele, valamint az iskolába menő és az óvodában maradó gyermekek száma határozza meg. Ennek megfelelően lehetőség szerint osztott és osztatlan csoportokat is alkalmazunk a nevelésben.

9.2 Napirend

Az évszakhoz igazodva és a gyermek természetes mozgásigényét előtérbe helyezve tervezzük meg napirendünket. Rugalmasan kezeljük, hogy lehetőséget adjunk a különböző életkorú és fejlettségű gyermekeknek az elmélyült tevékenységre. Napirendünk maximálisan alkalmazkodik a gyermekek igényeihez és fejlettségi szintjükhöz. A gyermekek önállóságának fejlődése és kapcsolatainak építése érdekében kiemelt figyelmet fordítunk a gondozásra. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában nevelőként is részt vesz, kapcsolatokat épít a gyermekekkel, és segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást végző többi munkatárssal.

9.3 Hetirend

A különböző tevékenységeket, figyelembe véve a komplexitásukat, rugalmasan kezeljük, kivéve a mozgás sajátos feladatait és céljait, amelyek speciális eszközöket és helyigényt igényelnek. A napirendben a legtöbb időt a játékokra fordítjuk, mivel ezáltal megvalósíthatók a különböző fejlesztési feladatok. Olyan légkört teremtünk, ahol a gyermekek felszabadultan tevékenykedhetnek és választhatnak a rendelkezésre álló lehetőségek között.

10. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

Az óvodai élet a gyermekek számára általában a 3. életévüket betöltött időszakban kezdődik. Az óvodások belső érésének és az óvodai nevelési folyamatnak köszönhetően a legtöbb gyermek hat-hét éves korára eléri az iskolakezdéshez szükséges fejlettségi szintet. A rugalmas beiskolázás

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Institúcia Integrovaný Materských Škól v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezese@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

lehetőséget biztosít arra, hogy az iskolába való lépést a gyermek fejlettsége alapján határozzuk meg. Az eredményes iskolakezdéshez szükséges a megfelelő testi, lelki és szociális érettség.

- A testileg egészségesen fejlődő gyermeknek hatéves kora körül megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, mozgása összerendezettebb, harmonikus, finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségleteit szándékosan irányítani képes.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciálásnak, a téri tájékozódásnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama. Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, növekszik a tartalma terjedelme. A cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van. Az egészségesen fejlődő gyermek érthetően beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ, különböző mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán és mássalhangzókat. Végig hallgatja mások beszédét és megérti azt. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről. Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását. Felismeri a napszakokat, ismeri és alkalmazza a gyalogos közlekedés szabályait. Ismeri a növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét. Felismeri az öltözködés és időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait. Kialakulóban vannak azok a szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- Az óvodáskor végére szociálisan éretté válnak az iskolára. A szociálisan érett gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, a kapcsolatteremtésre, az együttműködésre. Képes egyre több szabályhoz alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s a feladatok elvégzésében egyre kreatívabb, kitartása, munkatempója, önállósága fokozódik. A sajátos nevelési igényű gyermekek estében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettség. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait.

11. Hátránykompenzáló tevékenységek

Az óvodánkba járó gyermekek között vannak hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelési sikere érdekében szoros együttműködést tartunk fenn a szociális segítőkkel, védőnőkkel, fejlesztőpedagógusokkal, logopédusokkal, pszichológusokkal és a Szakszolgálat munkatársaival. Célunk, hogy időben felismerjük a veszélyeztetettséget és a hátrányos helyzetet, segítséget nyújtsunk a károsító tényezők

MISKOLCI INTEGRÁLT ÓVODAI INTÉZMÉNY

Inštitúcia Integrovaný Materských Škôl v Miškovci

3534 Miskolc Batsányi János u. 2.

Telefon, fax: 46-533-400, 533-401,

Adószám: 15766115-2-05; OM azonosító: 028572

E-mail: miovi.vezetoseg@miovi.hu; miovi.elelmezes@miovi.hu; miovi.titkarsag@miovi.hu

www.miovi.hu

megszüntetésében, mindig tiszteletben tartva a gyermekek személyiségi jogait. Az óvodai élet minden területén biztosítjuk a gyermekek egyenlő hozzáférését és nagyfokú odafigyelést, személyes törődést. A gyermekek számára befogadó, családi környezetet teremtünk, amelyben biztonságban érezhetik magukat. Fontosnak tartjuk, hogy elegendő időt szenteljünk a szabad játék kibontakozására, így az óvodában valódi gyermeki élményekben lehet részük, kiszakadva az otthoni légkörből.

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek:

- a gyermek családi hátterének, környezetének megismerése,
- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek kiszűrése,
- esélyegyenlőség biztosítása,
- inkluzív nevelés,
- kölcsönös bizalomra épülő kapcsolat kialakítása a szülővel, segítő szándékú együttműködés.